

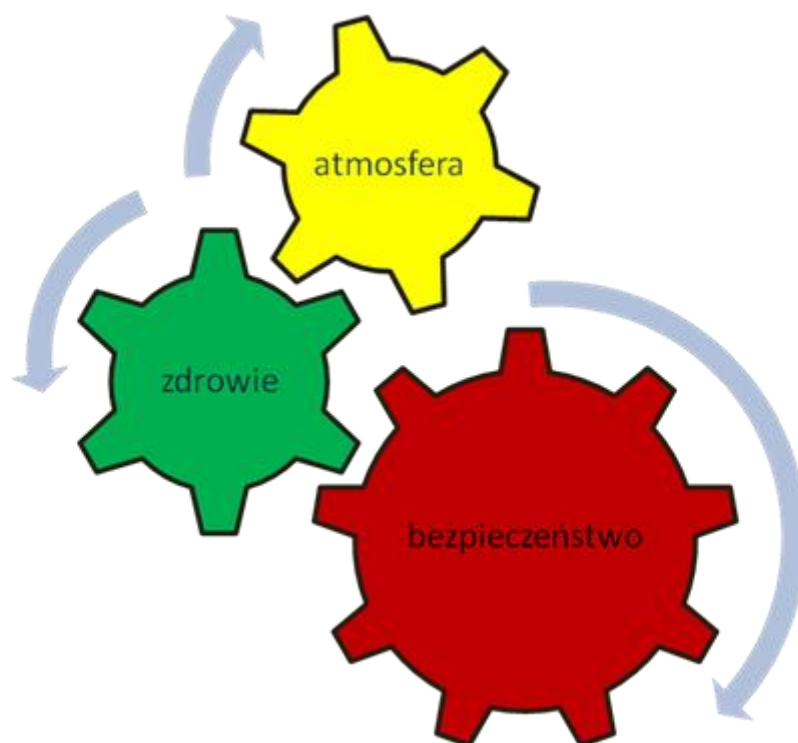
PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 109

IM. L. WAWRZYŃSKIEJ

W ŁODZI

NA ROK SZKOLNY 2021 / 2022

PODSTAWY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 1591)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz. 1449).
8. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021 /2022
9. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
10. Statut Szkoły Podstawowej nr 109 w Łodzi
11. Wewnątrzszkolne procedury i regulaminy funkcjonujące w Szkole Podstawowej nr 109

Programy:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

WSTĘP

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły został opracowany na podstawie diagnoz wychowawczych poszczególnych klas, ewaluacji wewnętrznej opracowanej po II semestrze roku szkolnego 2020/2021, wniosków z prac zespołów przedmiotowych i wychowawczych.

Zgodnie z art.1 ust.1 pkt Ustawy Prawo Oświatowe wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacnianie i uzupełniani przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo – profilaktyczny obejmuje treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do ich potrzeb rozwojowych i skierowane zarówno do uczniów, nauczycieli jak i rodziców.

Szkoła Podstawowa nr 109 jest średniej wielkości placówką leżącą na granicy starej i nowej części osiedla Chojny. W ostatnich latach nastąpił dość duży napływ uczniów obcojęzycznych, głównie z Ukrainy, które nie potrafią komunikować się w języku polskim. Położenie szkoły ma swoje odzwierciedlenie również w społeczności lokalnej i dużych dysproporcjach społeczno – bytowych pomiędzy uczniami. Stąd zadaniem naszej szkoły jest stworzenie takich warunków aby każdy uczeń mógł osiągnąć sukces w dziedzinie, która go interesuje na miarę swoich możliwości. Odpowiedzią na ten cel jest szeroka gama zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, konkursów, akcji i dobre zaplecze sportowe.

Od wielu lat nasza placówka uczestniczy w programie „Szkół promujących zdrowie”, aktywizując uczniów do zdrowego i ekologicznego stylu życia. Ponadto jesteśmy liderem w zakresie realizacji projektów europejskich. Udział w programach Erasmus+ oraz wprowadzona dwujęzyczność skutecznie propaguje idee kultury europejskiej i świadomość bycia Europejczykiem.

Niezwykle ważnym aspektem dla kadry placówki jest połączenie tradycji, szacunku do przeszłości i pamięć o swoich korzeniach z ideą nowoczesności i innowacyjnego świata. Pragniemy aby uczniowie naszej szkoły byli lokalnymi patriotami i świadomymi obywatelami Europy.

Kolejną wartością naszej szkoły jest udział w wielu akcjach promujących wolontariat i pomoc na rzecz innych osób. Szkoła uczestniczy w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, programach UNICEFu, Caritasu, organizuje akcje pomocowe min. Drzewko miłości, karma dla zwierząt.

Wszystkie działania szkoły zmierzają do tego aby uczeń kończący edukację na poziomie szkoły podstawowej był wyposażony w umiejętności współpracy w grupie, umiejętności

negocjacji, miał świadomość swoich zdolności i umiejętności, poczucie własnej wartości, był empatyczny, odpowiedzialny i tolerancyjny.

Dopełnieniem naszej pracy wychowawczej jest współpraca z różnymi instytucjami lokalnymi tj. domy pomocy społecznej, schronisko dla zwierząt, biblioteka miejska, fundacje i stowarzyszenia, Rada Osiedla oraz instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży: MOPS, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna nr 6, Specjalistyczna Poradnia Wspierania Rozwoju i Terapii, Sąd Rodzinny i Nieletnich.

WIZJA I MISJA SZKOŁY

Misja szkoły opiera się na wszechstronnym rozwoju dziecka, tak aby uczeń odkrył co jest dla niego ważne, w jakim kierunku chce się rozwijać przy jednoczesnym poszanowaniu godności drugiego człowieka.

Misją naszej szkoły jest:

- Zapewnienie bezpiecznych warunków nauczania i relacji międzyludzkich
- Połączenie tradycji z wyzwaniami współczesnego świata
- Stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu każdemu uczniowi

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał i tradycje Szkoły Podstawowej nr 109 w Łodzi kształtują atmosferę i postawę aktywnego członka społeczności zarówno lokalnej jak i europejskiej. W tradycji naszej szkoły są uroczyste obchody (w tym roku ze względu na pandemię uroczystości odbywają się w reżimie sanitarnym):

1. Rozpoczęcia roku szkolnego
2. Pasowania na ucznia klasy pierwszej
3. Święto Edukacji Narodowej
4. Narodowe Święto Niepodległości
5. Jasełka szkolne
6. Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja
7. Dzień Dziecka
8. Zakończenie roku szkolnego.

W tradycję naszej szkoły wpisują się również Dzień Tolerancji i Życzliwości, „Międzynarodowy Dzień Misia”, Dzień Książki, Dzień Teatru oraz organizacja Pikniku Rodzinnego (impreza zawieszona z powodu sytuacji epidemiologicznej w kraju).

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I KRYZYSOWYCH

Postępowanie w sytuacjach trudnych i kryzysowych zostało zawarte w „Procedurach postępowania nauczycieli” dotyczących sytuacji:

1. Agresywne zachowania ucznia
2. Znalezienie substancji psychoaktywnej w szkole
3. Użycia substancji psychoaktywnych
4. Odmowy współpracy rodziców ze szkołą
5. Kryzysowa sytuacja rodzinna
6. Kradzież /wymuszanie
7. Pedofila
8. Nawiązanie niebezpiecznych kontaktów w internecie
9. Pornografia
10. Niepokojące zachowania seksualne na terenie szkoły
11. Wypadek ucznia
12. Czyn karalny popełniony przez ucznia
13. Cyberprzemoc
14. Samookaleczeń, myśli samobójczych

CHARAKTERYSTYKA WYCHOWANKA

W szkole podstawowej podmiotem oddziaływań wychowawczych jest dziecko znajdujące się w trzech fazach rozwojowych. Pierwszą z nich jest wczesny wiek szkolny (dzieci w wieku 7-9 lat). W tym okresie dzieci rozwijają podstawowe sprawności szkolne, kształtują poczucie kompetencji i motywacji wewnętrznej, uczą się podstawowych umiejętności pracy w grupie. Drugim jest środkowy wiek edukacji (9-12 lat), w którym doskonalone jest myślenie, rozwija się kontrola nad emocjami, bardzo ważne staje się odnalezienie swojego miejsca w grupie. Kolejnym jest wczesna faza dorostania, która przypada na lata 11/12 – 14/15 dziecka. W tym czasie wzmacnia się autonomia w stosunku do rodziców i nauczycieli, z jednoczesnym ugruntowaniem tożsamości grupowej. Jest to okres poszukiwania swojej tożsamości poprzez odpowiedzi na pytania „kim jestem” i „kim chcę być”? Charakterystyczne dla tego etapu rozwojowego jest wycofanie, negatywizm, labilność emocjonalna oraz ambiwalencja.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 109 to lokalny patriota i świadomy obywatel, potrafi współpracować w grupie, ma świadomość swoich zdolności i umiejętności. Jest empatyczny, odpowiedzialny i tolerancyjny. Dbą o swoje zdrowie i środowisko przyrodnicze.

DIAGNOZA SZKOŁY

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej
- ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo - profilaktycznego
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych
- analizy sytuacji wychowawczej
- dokumentów pedagoga (dziennik, notatki służbowe, obserwacja)

Na podstawie w/ w ewaluacji oraz opinii nauczycieli i rodziców do mocnych stron szkoły należą:

- Wysoki poziom dydaktyczny
- Sprawiedliwe ocenianie
- Innowacje pedagogiczne i programy profilaktyczne
- Szeroka działalność z zakresu promocji zdrowia i edukacji ekologicznej
- Dobra baza sportowa
- Przyjazna i bezpieczna atmosfera
- Bogata oferta zajęć pozaszkolnych, z których korzysta 67% uczniów
- Ciągłe doksztalająca się kadra pedagogiczna
- Szeroki zakres współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży

Zagrożenia wynikające z diagnozy wychowawczej i ewaluacji:

- Duża ilość uczniów i oddziałów,
- Duże zagęszczenie uczniów na korytarzach w czasie przerw
- Częściowa zmienność nauki
- Zaburzenia koncentracji i uwagi,
- Zaburzenia zachowania i emocji u uczniów
- Długotrwała izolacja społeczna spowodowana pandemią, nieprzewidywalność i poczucie lęku w związku z Covid -19
- Braki w umiejętnościach przedmiotowych wynikające z nauki zdalnej

WARTOŚCI WSPÓLNE

Głównym zadaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości, takich jak: współpraca, solidarność, altruizm, patriotyzm, szacunek do tradycji. Ponadto:

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka w aspekcie intelektualnym, moralnym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej i kulturowej
- Kształtowanie poczucia wartości własnej osoby oraz szacunku i godności do innych
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość
- Kształtowanie pozytywnego nastawienia do nauki przez całe życie jako do wartości
- Kształtowanie postaw szacunku do polskiego dziedzictwa kulturowego, tradycji narodowej oraz wartości europejskich
- Tworzenie warunków do efektywnej nauki
- Kształtowanie postawy zdrowego i ekologicznego stylu życia
- Kształtowanie postaw tolerancji, otwartości i poszanowania godności drugiego człowieka
- Kształtowanie postawy samoświadomości, swoich możliwości, umiejętności i potrzeb
- Profilaktyka zachowań ryzykownych (w tym bezpieczeństwo w relacjach, uzależnienia, bezpieczeństwo w Internecie)

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Cała kadra pedagogiczna wprowadza do swojej bieżącej pracy i tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. Ponadto nauczyciele i wychowawcy dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie postaw i umiejętności uczniów do ich możliwości psychofizycznych, adekwatnie do ich rozwoju.

Program wychowawczo – profilaktyczny obejmuje cztery strefy rozwoju: fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową

GŁÓWNE CELE PROGRAMU

1. Prowadzenie zdrowego stylu życia i postawy prozdrowotnej uwzględniających przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii Covid -19
2. Ukształtowanie właściwych postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi ucznia, zdrowia i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacjach kryzysowych
3. Umiejętność samodzielnej analizy postaw i zasad społecznych, umiejętność odnalezienia się w rolach społecznych i budowanie postawy prospołecznej w sytuacjach kryzysowych (np. epidemia)
4. Ukształtowanie stabilnego i konstruktywnego systemu wartości, w tym doceniania zdrowia i życia.

FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

- zajęcia edukacyjne
- zajęcia wychowawcze
- zajęcia pozalekcyjne
- warsztaty, zajęcia psychoedukacyjne
- wycieczki
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne i środowiskowe

METODY PRACY

- modelowanie
- gry i zabawy
- dyskusje
- warsztaty
- treningi umiejętności
- praca grupowa
- twórczość artystyczna
- rozmowy, pogadanki
- metody aktywizujące
- uroczystości szkolne

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA W SZKOLE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju do osiągnięcia pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej

W szczególności dotyczy:

- 1) współdziałania całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowania hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacniania wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- 5) kształtowania przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenia umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacniania kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowania u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowania uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) modelowania postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 11) budowania umiejętności postrzegania sytuacji kryzysowej jako „zmiany” i przewartościowania dotychczasowych postaw.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA W SZKOLE

Polega ona na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, samokontroli, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem szczególnie w sytuacjach kryzysowych (np. epidemii)
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania symptomów depresji u dzieci i młodzieży
- 5) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli i rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (w szczególności wywołanej pandemią) na funkcjonowanie człowieka oraz sposobów na uzyskanie pomocy

- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii Covid -19

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA W SZKOLE

Działalność ta polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a w szczególności informacji o pomocy specjalistycznej w przypadkach obniżonej kondycji psychicznej, depresji lub innych problemów psychologicznych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

W roku szkolnym 2021 – 2022 najważniejsze cele pracy wychowawczej ukierunkowane są na:

- wsparcie ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej
- prawidłowe funkcjonowanie uczniów w grupie społecznej (reintegracja w szkole, klasie),
- rozbudzenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, w tym objawów depresji
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo (w szczególności zdrowotne) podopiecznych, nauczycieli i rodziców
- utrwalanie świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii Covid -19.

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA W SZKOLE

Działalność profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej oraz podejmowanie działań profilaktycznych wobec całej społeczności szkolnej

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) poszerzanie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- Promowanie zdrowego stylu życia,
- Kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- Niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem

- Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych.

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE

Obszar rozwoju fizycznego

Cel główny: Prowadzenie zdrowego stylu życia i działań prozdrowotnych

Cele szczegółowe:

1. Wyrabianie zdrowych nawyków żywieniowych
2. Kształtowanie nawyku higieny
3. Podejmowanie aktywności fizycznej
4. Zapoznanie i monitorowanie stosowania w praktyce przez uczniów zasad bezpieczeństwa, w tym związane z bezpieczeństwem sanitarnym (Covid -19)
5. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie, w tym zdrowie psychiczne z uwzględnieniem czynników chroniących przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji i poczucia lęku
6. Dbanie o środowisko naturalne

Obszar rozwoju psychicznego (intelektualnego, emocjonalnego)

Cel główny: Ukształtowanie właściwych postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału intelektualnego, psychicznego i kulturowego

Cele szczegółowe:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów
2. Wspieranie rozwoju emocjonalnego i psychicznego, w szczególności wsparcie uczniów w radzeniu sobie w sytuacji kryzysowej, przedłużającej się epidemii, izolacji i poczuciu zagrożenia
3. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności
4. Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, budowanie poczucia własnej wartości, rozpoznawania własnych uczuć i emocji
5. Uczestnictwo w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej
6. Szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną
7. Kształtowanie postawy twórczej

Obszar rozwoju społecznego

Cel główny: Umiejętność odnalezienia się w rolach społecznych

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych

2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł
3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami (również w kontekście izolacji społecznej spowodowanej pandemią)
4. Uczenie zasad samorządności i demokracji
5. Kształtowanie umiejętności współpracy

Obszar rozwoju duchowego

Cel główny: Ukształtowanie stabilnego i konstruktywnego systemu wartości

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka
2. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych
3. Wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii

Działania profilaktyczne skierowane do rodziców

Wychowawcy klas przy wsparciu pedagoga i nauczycieli rozpoznają potrzeby rodziców w zakresie podnoszenia efektywności oddziaływań profilaktycznych i określają obszary wsparcia rodziców.

Zadania	Działania
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi uzależnień grożących ich dzieciom oraz wczesnymi objawami depresji u dzieci i młodzieży • udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów ich rodziców/opiekunów w przypadku używania środków i substancji oraz objawów depresji • dostarczenie rodzicom aktualnych informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji • poszerzenie wiedzy rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, objawów depresji oraz postępowania w tego typu przypadkach 	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja wśród rodziców wiedzy dotyczącej uzależnień, jakim mogą ulec ich dzieci • Przygotowanie pogadarek, spotkań ze specjalistami dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień • Przekazywanie materiałów dotyczących problemu uzależnień i zdrowia psychicznego (ulotki, informacje) • Uświadomienie konieczności wczesnego zapobiegania trudnym sytuacjom na płaszczyźnie dziecko rodzic • Zwrócenie uwagi na pierwsze sygnały ostrzegawcze (zmiany w zachowaniu i wyglądzie) • Organizowanie prelekcji na temat zapobiegania uzależnieniom • Podanie rodzicom telefonów i adresów poradni, w których mogliby szukać fachowej pomocy

<ul style="list-style-type: none"> • przekazanie rodzicom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie rodziców z obowiązującymi procedurami postępowania nauczycieli oraz metodami współpracy szkoły z instytucjami pomocowymi oraz Policją w sytuacjach zagrożenia
--	--

Działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli

Zadania	Sposób realizacji
<p>Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, oraz zdrowia psychicznego</p> <p>Poszerzenie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających i depresji u dzieci i młodzieży</p> <p>Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych</p> <p>Doskonalenie zawodowe w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych</p> <p>Dostarczenie aktualnych informacji, na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychotropowych, uzależniających i zastępczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samodoskonalenie - udział w wewnętrznych: <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia rady pedagogicznej - doskonalenie w ramach zespołów przedmiotowych, wychowawczych i in. powoływanych przez dyrektora szkoły - zajęcia otwarte - upowszechnianie informacji o efektywnych metodach i formach pracy wychowawczo-profilaktycznej - szkolenia zespołów nauczycielskich w zakresie kształtowania i doskonalenia kompetencji niezbędnych w pracy wychowawczo-profilaktycznej - udział w zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego

Przekazanie informacji nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	
--	--

ZASADY EWALUACJI

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Pod koniec II semestru Program wychowawczo – profilaktyczny zostanie poddany ewaluacji w celu zbadania skuteczności podjętych działań i wyciągnięcia wniosków do pracy w przyszłym roku szkolnym.

